

Luminor

Luminor 16-50 Pensionifond
Luminor 50-56 Pensionifond
Luminor 56+ Pensionifond
Luminor 61-65 Pensionifond

Prospekt
kehtiv alates 01.12.2024

Sisukord

Üldandmed.....	3
Fondide vara investeerimine	3
Investeermiseesmärgid.....	3
Tüüpinvestori kirjeldus ja Fondide riskitase.....	3
Investeeringispoliitika.....	5
Investeeringisriskid.....	7
Osak	8
Puhasväärtus	8
Tasud ja kulud.....	9
Tehingud osakutega	9
Osaku väljalaske- ja tagasivõtmishind.....	9
Osakute omandamine.....	10
Osakute vahetamine	11
Osakute tagasivõtmine ja väljamaksed	11
Osakute pärimine	13
Maksustamine	13
Fondidega seotud teabe avalikustamine.....	14
Fondide Tingimuste ja Prospekti muutmine	14
Fondivalitseja.....	15
Üldandmed.....	15
Tasustamine	15
Depositoorium ja Registripidaja	16
Lisa.....	18
Eelmiste perioodide tootlus.....	18

Üldandmed

Käesolev on osakute pakkumise prospekt investeerimisfondide seaduse (IFS) tähenduses (Prospekt). Prospektis toodud andmed on esitatud seisuga 27.11.2024. Fondi alusdokumendiks on tingimused (Tingimused), millega soovitame tutvuda Veebilehel.

Fondid	Luminor 16-50 Pensionifond, moodustatud 1.juulil 2009 Luminor 50-56 Pensionifond, moodustatud 27.augustil 2008 Luminor 56+ Pensionifond, moodustatud 27.augustil 2008 Luminor 61-65 Pensionifond, moodustatud 27.augustil 2008 Fondid on Eesti Vabariigis registreeritud kohustuslikud pensionifondid.
Fondivalitseja	Luminor Pensions Estonia AS, registrikood 11469303, asukoht Liivalaia 45, Tallinn (Fondivalitseja)
Depositoorium	Luminor Bank AS, asukoht Liivalaia 45, Tallinn (Depositoorium).
Registripidaja	AS Pensionikeskus, registrikood 14282597, asukoht Maakri 19, Tallinn (Registripidaja).
Osakuhinnad	Osaku puhasväärtus ning osaku väljalaske- ja tagasivõtmishind avaldatakse Veebilehel hiljemalt arvutamise päeval kell 17.00.
Maksustamine	Fondide tulu Eesti Vabariigis ei maksustata. Fondi tulu ei jaotata osakuomanike vahel, vaid reinvesteeritakse. Fondi kasum või kahjum kajastub selle Fondi vara puhasväärtuse muutuses. Osakuomaniku maksustamine oleneb osakuomaniku residentsusest ja muudest asjaoludest.
Veebileht	Fondidega seotud täpsem teave ja dokumendid avaldatakse veebilehel www.luminor.ee (Veebileht).
Aruandlus	Fondide aastaaruanded koostatakse ja tehakse kättesaadavaks hiljemalt 4 kuud pärast Fondide majandusaasta lõppu. Fondide majandusaasta kestab 1. jaanuarist 31. detsembrini.
Audiitor	AS PricewaterhouseCoopers, Tatari 1 10116 Tallinn. Äriregistri kood 10142876
Järelevalveasutus	Finantsinspeksioon, asukoht Sakala 4, Tallinn.

Fondide vara investeerimine

Investeeringumeesmärgid

Fondide peamine eesmärk on pakkuda osakuomanikele täiendavat tuluallikat vanaduspensioniiikka jõudmisel. Fondide varadega tehtavate investeeringute eesmärk on pikemaajaline kapitali kasv. Osakuomanikele ei garanteerita Fondi tulusust. Fondi sobivuse hindamiseks soovitame osakuomanikul tutvuda kogu Prospektiga ning eriti Prospekti osaga „Tüüpinvestori kirjeldus ja Fondide riskitase“. Investeeringutega seotud riskide kirjeldus on toodud Prospekti osas „Investeeringuriskid“.

Tüüpinvestori kirjeldus ja Fondide riskitase

Fondi tüüpinvestor on Eesti residendist füüsiline isik. Fondidesse investeerimiseks ei ole nõutav eelnev investeerimiskogemus. Fondi valikul peaksid osakuomanikud (edaspidi ka investor) lähtuma ootusest tootlusele, riskitaluvusest ja investeeringu pikkusest.

	Luminor 16-50 Pensionifond	Luminor 50-56 Pensionifond	Luminor 56+ Pensionifond	Luminor 61-65 Pensionifond
Fondi riskitase¹	Fond on kõrge riskitasemega	Fond on keskmisest kõrgema riskitasemega	Fond on keskmisest kõrgema riskitasemega	Fond on keskmise riskitasemega
Investeeringu pikkus	Enam kui 10 aastat. Fond on eelkõige sobilik investorile vanuses 16-50 aastat, kellel on arvestusliku pensionieani enam kui 10 aastat.	Enam kui 10 aastat. Fond on eelkõige sobilik investorile vanuses 50-56 aastat, kellel on arvestusliku pensionieani enam kui 10 aastat.	Enam kui 3 aastat. Fond on eelkõige sobilik investorile vanuses alates 56 aastat, kellel on arvestusliku pensionieani enam kui 3 aastat või kes soovib valida fondipensioni.	Alla 3 aasta. Fond on eelkõige sobilik investorile vanuses 61-65, kellel on arvestusliku pensionieani alla 3 aasta või kes soovib oma kogutud pensionivara kasutusele võtta enne pensioniiga.
Investeeringu kogemus	Fondidesse investeerimine ei eelda investorilt varasemat investeerimiskogemust. Investoril, kellel puudub varasem investeerimiskogemus, soovitame Fondi valikul konsulteerida finantsnõustajaga, et hinnata ja mõista riske, mis kaasnevad Fondi investeerimisega.			
Investori riskitaluvus	Investoril tuleb arvestada sellega, et Luminor 16-50 Pensionifond investeerib kuni 100% varadest aktsiaturgudele, kus võib ette tulla olulisi langusi lühikese ajaperioodi vältel, mis avaldavad mõju ka osaku väärtusele.	Investoril tuleb arvestada sellega, et Luminor 50-56 Pensionifond investeerib kuni 100% varadest aktsiaturgudele, kus võib ette tulla olulisi langusi lühikese ajaperioodi vältel, mis avaldavad mõju ka osaku väärtusele. Luminor 50-56 Pensionifondi eesmärk on võrreldes 16-50 Pensionifondiga hoida soovitusliku investeringu pikkuse vältel keskmist aktsiariski madalamal ja investeringute hajutatust erinevates varaklassides suuremana	Investoril tuleb arvestada sellega, et Luminor 56+Pensionifond investeerib kuni 60% varadest aktsiaturgudele, kus võib ette tulla olulisi langusi lühikese ajaperioodi vältel, mis avaldavad mõju ka osaku väärtusele.	Fond on sobiv valik siis, kui investor soovib hoida investeerimisriskid madalal, vältimaks II sambasse kogutud vara väärtuse olulist langust (nt vahetult enne pensionile jäämist). Luminor 61-65 Pensionifond investeerib vähemalt 80% varade väärtusest investeerimisjärgu krediitdireitinguga instrumentidesse, milleks loetakse võlakirjasid, krediitiasutuste hoiuseid, rahaturuinstrumente ja nendesse peamiselt investeerivaid fonde. .

¹ Kokkuvõtlik info riskide kohta on esitatud vastava Fondi põhiteabe dokumendis, mis on kättesaadav Veebilehel.

Investeeringipoliitika

Fondivalitseja investeerib Fondide vara võttes arvesse Fondide investeerimiseesmärke, osakuomanike huve ning seadusega kehtestatud piiranguid.

Fondivalitseja võib investeerida Fondide vara erinevatesse majandusharudesse ning regioonidesse. Fondi vara võib investeerida erinevates valuutades nomineeritud varadesse. Täpsed vara liigi, emitendi liigi, regiooni ja majandusharu osakaalud Fondi varas määratakse Fondi igapäevase juhtimise käigus. Investeeringipoliitika põhiprintsiibid on esitatud vastava Fondi Tingimustes.

	Fondide investeerimispiirangud ja riski hajutamine			
	Luminor 16-50 Pensionifond	Luminor 50-56 Pensionifond	Luminor 56+ Pensionifond	Luminor 61-65 Pensionifond
Lubatud varad:	1) väärtpaberid nagu aktsiad või muud sarnased õigused, võlakirjad või muud sarnased võlakohustused ja märkimisõigused või muud vabalt võõrandatavad õigused, mis annavad õiguse omandada eelnimetatud väärtpabereid (Väärtpaberid); 2) krediidiasutuste hoiused; 3) rahaturuinstrumentid; 4) investeerimisfondide osakud või aktsiad; 5) väärismetallid ja väärtpaberid, mille alusvaraks on väärismetall või toore ja mille hind sõltub väärismetallist või toormest; 6) kinnisasjad, sh kinnisasjadesse investeerivate fondide aktsiad või osakud.			
Investeering Väärt-paberitesse, sh rahaturu-instrumenti-desse	<p>Fondi vara võib 100% ulatuses Fondi vara väärtusest investeerida Väärtpaberitesse või rahaturuinstrumentidesse, millega kaubeldakse Euroopa Majanduspiirkonna (EEA) lepinguriigi või Majandusliku Koostöö ja Arengu Organisatsiooni (OECD) liikmesriigi-reguleeritud turul või mis võetakse nimetatud turul kauplemisele 12 kuu jooksul pärast emiteerimist.</p> <p>Fondi vara võib kuni 100% ulatuses Fondi vara väärtusest investeerida rahaturuinstrumentidesse, millega ei kaubelda rahaturul, kuid mis vastavad seaduses kehtestatud nõuetele.</p> <p>Fondi vara võib investeerida eelpool nimetatud Väärtpaberitesse ja rahaturuinstrumentidesse ning vara arvel anda laenu kokku kuni 50% ulatuses Fondi vara väärtusest.</p> <p>Ühe isiku emiteeritud Väärtpaberitesse ja rahaturuinstrumentidesse võib investeerida kuni 10% ulatuses Fondi vara väärtusest ning ühe isiku emiteeritud pandikirjadesse kuni 25% ulatuses Fondi vara väärtusest.</p> <p>Ühe isiku emiteeritud Väärtpaberitesse ja rahaturuinstrumentidesse võib investeerida kuni 35% Fondi varade väärtusest, kui nende emitent või tagaja on riik, EEA lepinguriigi kohaliku omavalitsuse üksus või rahvusvaheline organisatsioon, millesse kuulub vähemalt üks EEA lepinguriik.</p>			
Aktsia-investeeringute osakaal	Kuni 100% Fondi varade väärtusest võib investeerida aktsiatesse, aktsiafondidesse ja muudesse aktsiatega sarnastesse instrumentidesse.	Kuni 100% Fondi varade väärtusest võib investeerida aktsiatesse, aktsiafondidesse ja muudesse aktsiatega sarnastesse instrumentidesse.	Kuni 60% Fondi varade väärtusest võib investeerida aktsiatesse, aktsiafondidesse ja muudesse aktsiatega sarnastesse instrumentidesse.	Kuni 10% Fondi varade väärtusest võib investeerida aktsiatesse, aktsiafondidesse ja muudesse aktsiatega sarnastesse instrumentidesse.

		sarnastesse instrumentidesse.		
Investeeringine krediidiasutuste hoiustesse	<p>Kuni 100% Fondi varade väärtusest võib investeerida nõudmiseni või tähtajaga hoiustesse.</p> <p>Fondi vara võib ühe krediidiasutuse või samasse konsolideerimisgruppi kuuluvate krediidiasutuste hoiustesse paigutada kokku kuni 20% Fondi vara väärtusest.</p>			
Investeeringine teistesse fondidesse	<p>Kuni 100% Fondi varast võib investeerida eurofondi või seaduse tingimustele vastava – eurofondiga samaväärse fondide osakutesse või aktsiatesse.</p> <p>Eelnimetamata fondi osakutesse või aktsiatesse võib investeerida kuni 50% Fondi varade väärtusest.</p> <p>Ühe investeeringifondi osakute või aktsiate väärtus ei või moodustada kokku rohkem kui 20% Fondi varade väärtusest. Kui tegemist on kindlat finantsindeksit järgiva ja seaduse nõuetele vastava eurofondiga, siis võib ühe sellise fondi osakute või aktsiate väärtus moodustada kuni 30% Fondi vara väärtusest.</p> <p>Fondi vara võib investeerida vastavalt seaduses sätestatud tingimustele ka sellise äriühingu valitsetava fondi osakutesse või aktsiatesse, millega Fondivalitseja on seotud ühise juhtimise või kontrolli või olulise osaluse kaudu.</p> <p>Fondivalitseja valitsetavate teiste fondide aktsiate ja osakute väärtus kokku ei või ületada 10% Fondi varade väärtusest. Fondivalitsejaga samasse konsolideerimisgruppi kuuluvate fondivalitsejate poolt valitsetavate muude investeeringifondide aktsiate ja osakute väärtus kokku ei või ületada 50% Fondi varade väärtusest.</p> <p>Fondivalitseja ei või kõigi Fondide arvel kokku omandada ega omada ühegi enda valitsetava fondi ega Fondivalitsejaga samasse konsolideerimisgruppi kuuluva teise fondivalitseja valitsetava fondi osakuid või aktsiaid rohkem kui 20% ulatuses selle fondi varast.</p> <p>Fondi arvel võib omandada Fondivalitseja valitsetavate teiste ja Fondivalitsejaga samasse konsolideerimisgruppi kuuluva fondivalitseja valitsetavate fondide, mis ei ole avalikud või mis on kinnised, aktsiaid või osakuid kokku kuni 10% ulatuses Fondi varast.</p>			
Investeeringine kinnisasjadesse	<p>Kinnisasjade ja kinnisasjadesse investeeriva teise fondi või muu äriühingu osakute ja aktsiate ja muude väärtpaberite väärtus kokku ei või moodustada rohkem kui 40% Fondi vara väärtusest.</p>		<p>Kinnisasjade ja kinnisasjadesse investeeriva teise fondi või muu äriühingu osakute ja aktsiate ja muude väärtpaberite väärtus kokku ei või moodustada rohkem kui 20% Fondi vara väärtusest.</p>	
	<p>Ühe kinnisasja soetusväärtus ei või omandamise ajal ületada 10% Fondi vara väärtusest.</p>			
Omandatavate fondide valitsemis-tasu piirmäär	<p>Fondi varasse omandatava investeeringifondi valitsemistasu põhiosa kehtiv määr ei tohi olla kõrgem kui 3% aastas. Kui Fondile tagastatakse osa valitsemis- või edukustasust, siis vähendab see vastavas ulatuses omandatud fondi valitsemistasu.</p>			
Investeeringine väärismetallidesse ja	<p>Fondi vara võib investeerida väärismetallidesse ja väärtpaberitesse, mille alusvaraks on väärismetall või toore ja mille hind sõltub väärismetallist või toormest, kokku kuni 25% ulatuses Fondi vara väärtusest.</p>			

väärtpaberitesse, mille alusvaraks on väärismetall või toore	
--	--

Fondivalitsejal on Fondi arvel õigus tagada väärtpaberite väljalaset, võtta laenu, sõlmida repo- ja pöördrepotehinguid ning muid väärtpaberite laenamise tehinguid kokku kuni 10% ulatuses Fondi vara väärtusest. Ühegi Fondi arvel võetava laenu ega kohustuse tähtaeg ei tohi olla pikem kui kolm kuud.

Lisaks eespool nimetatud investeerimispiirangutele arvestatakse Fondi varade investeerimisel muid õigusaktides sätestatud investeerimispiiranguid ja riskide hajutamise nõudeid.

Investeerimiskid

Fondidesse investeerimine on seotud erinevate riskidega, mis võivad mõjutada Fondide tulusust ja Fondide osakute hinda. Fondide tegevus võib, kuid ei pruugi olla tulus; seega pole osakuomanikel garantiid, et nad saavad Fondi investeeritud summa tagasi või et see kasvab.

Fondidega seotud peamised investeerimiskid on kirjeldatud allpool. Riskide esitamisel on lähtutud sellest, et Fondi investor on keskmiselt informeeritud, tähelepanelik, mõistlik, teab oma investeerimiseesmärki ning vajadusel küsib Fondivalitsejalt lisateavet.

Tururisk – risk, et väärtpaberi või muu vara hind võib tõusta või langeda ning mõjutada seega Fondi varade väärtust.

Tururiski vähendamiseks kogutakse piisavat infot varade kohta, millesse Fondi varasid investeeritakse, Fondi investeeringuid hajutatakse erinevate turgude vahel.

Krediidirisk – risk, et Fondi varasse kuuluva väärtpaberi emitent või Fondi varaga tehtava tehingu vastaspool ei täida osaliselt või täielikult oma kohustusi (nt äriühing ei suuda õigeaegselt lunastada tema poolt emiteeritud võlakirju).

Krediidiriski vähendamiseks hajutatakse Fondi investeeringuid erinevate emitentide vahel ja eelistatakse madala krediidiriskiga vastaspooli.

Arveldussüsteemirisk – risk, et väärtpaberite või muu vara arveldussüsteemis ei toimu tehing ettenähtud ajal või ulatuses seetõttu, et tehingu vastaspool ei täida oma kohustusi õigeaegselt või täies ulatuses. Arveldusriski minimeerimiseks kaubeldakse üldjuhul organiseeritud turgudel, mis toimivad põhimõttel tehing makse vastu.

Likviidsusrisk – risk, et Fondi vara ei saa realiseerida õigeaegselt ootuspärase ning õiglase hinnaga.

Likviidsusriski minimeerimiseks hajutatakse Fondi investeeringuid, eelistatakse hästi toimivatel turgudel kaubeldavaid väärtpabereid ja osa Fondi varadest võidakse investeerida krediitiasutuste hoiustesse, lühiajalistesse võlaväärtpaberitesse ja muudesse kõrge likviidsusega väärtpaberitesse.

Valuutarisk – risk, et vahetuskursi muutuste tõttu muutub investeeringu väärtus ebasoovitavas suunas.

Valuutariski maandamiseks võidakse vajadusel vältida investeeringuid välisvaluutades.

Depoorisk – Depositooriumi poolt hoitavate varade kadumise või hävimise risk Depositooriumi maksejõuetuse, pankroti, hooletuse või tahtliku teo tõttu.

Depooriski vähendamiseks valitakse Depositoorium hoolikalt, s.t Depositooriumiks valitakse finantsiliselt stabiilne isik, kelle üle teostatakse järelevalvet.

Kontsentratsioonirisk - tuleneb sellest, et suur osa Fondi investeeringutest võib mingil ajahetkel olla paigutatud sarnaste riskidega varadesse, mis võib kaasa tuua nende investeeringute hinna samasuunalise liikumise.

Kontsentratsiooniriski maandamiseks hajutatakse investeeringuid erinevate piirkondade, majandusharude, varaklasside ning tähtaegade vahel.

Emitendirisk – risk, et väärtpaberi hind võib liikuda ebasoovitavas suunas emitendist sõltuvate ebasoodsate asjaolude ilmnemisel (nt juhtimisvigade tõttu).

Emitendiriski minimeerimiseks hajutatakse Fondi investeeringuid erinevate emitentide vahel ning emitentide tegevust analüüsitakse ja jälgitakse.

Inflatsioonirisk – risk, et inflatsiooni tõttu võib investeeringu reaalne väärtus väheneda, kuna hinnad tõusevad kiiremini, kui investeeringute turuväärtus.

Poliitiline risk – risk, et riikides, kuhu Fondide varasid on investeeritud, leiavad aset negatiivsed arengud või sündmused (nt muudatused õigusruumis), mis võivad oluliselt mõjutada investeeringute väärtust.

Poliitilise riski vähendamiseks hajutatakse Fondi investeeringuid eri riikide vahel.

Õigusrisk – risk, et Fondi tegutsemist puudutavad õigusaktid, sealhulgas maksusüsteemi reguleerivad õigusaktid, võivad muutuda.

Käesolevat riskide loetelu ei saa pidada ammendavaks, vaid on välja toodud kõige peamised investeerimisega kaasnevad riskid. Teatud juhtudel võivad eelmainitud riskid kontsentreeruda.

Ülevaade Fondide tegevust enim puudutavatest riskidest ning muudest olulistest asjaoludest

Luminor 16-50 Pensionifond, Luminor 50-56 Pensionifond ning Luminor 56+ Pensionifond vara võib olulises (vastavalt kuni 100%, kuni 100% ning kuni 60%) ulatuses olla investeeritud aktsiatesse, aktsiafondidesse ja muudesse aktsiatesse sarnastesse instrumentidesse, seetõttu on nimetatud Fondidega seotud tavalisest kõrgem tururisk. Aktsiaturgudele investeerimisel tuleb arvestada võimalike suurte kõikumistega aktsiate hindades. Investeeringuid võlakirjaturgudele peetakse võrreldes aktsiatesse investeerimisega turvalisemaks, mistõttu on investeeringud võlakirjadesse madalama riskiga. Fondi riskitase sõltubki eeskätt aktsiariski kandvate instrumentide osakaalust Fondi investeerimisportfellis.

Luminor 61-65 Pensionifond vara investeeritakse peamiselt rahaturu- ja võlainstrumentidesse, sealhulgas rahaturu- ja võlakirjafondidesse, ning krediidasutuste hoiustesse. Investeeringute paremaks juhtimiseks ja riskide paremaks hajutamiseks võib Fondi vara kuni 10% ulatuses investeerida muudesse instrumentidesse, millesse on lubatud investeerida kohustusliku pensionifondi vara (sh. aktsiad, aktsiafondid ja muud sarnased instrumendid, kinnisasjad ja väärismetallid). Fondi osaku puhasväärtust mõjutavad peamiselt intressimäärade arengud ja võlainstrumentide emitentide jätkusuutlikkusega seotud asjaolud, mis võivad mõjutada osaku puhasväärtust ka negatiivsel moel. Olulisimad riskid, millega investor peab arvestama on intressimäärade muutumise risk, krediidirisk ja inflatsioonirisk. Fondi aktsiariski osakaal on väike, mille tõttu on Fondi riskitase madal.

Osak

Osak väljendab osakuomaniku osalust Fondi varas. Fondil on ühte liiki osakud. Osak on jagatav. Osakute jagamise tulemusel tekkinud murdosakud ümardatakse kolme komakohani. Osaku omamist tõendab kanne osakute registris (Register).

Osakust tulenevad õigused ja kohustused on kirjeldatud vastava Fondi Tingimustes.

Puhasväärtus

Fondi vara ja osaku puhasväärtus sõltuvad Fondi investeerimistegevusest tulenevast kasust või kahjust. Fondi tulu ei jaotata osakuomanike vahel. Osakuomaniku kasum või kahjum kajastub osaku puhasväärtuse muutumises.

Fondi vara puhasväärtus määratakse kindlaks Fondi varade turuväärtuse alusel, millest on maha arvatud nõuded Fondi vastu ja Fondi kulud. Osaku puhasväärtus saadakse Fondi vara puhasväärtuse jagamisel kõigi arvestuse hetkeks väljalastud ja tagasi võtmata osakute arvuga.

Fondi vara ja osaku puhasväärtus arvutatakse eurodes iga pangapäeva kohta sellele järgneval pangapäeval. Osaku puhasväärtus arvutatakse vähemalt täpsusega viis kohta pärast koma.

Tasud ja kulud

	Pensionifond 16-50	Pensionifond 50-56	Pensionifond 56+	Pensionifond 61-65
Osakuomaniku makstavad tasud				
Osaku väljalasketasu	Puudub			
Osaku tagasivõtmistasu	0% osaku puhasväärtusest			
Fondi arvel makstavad tasud ja kulud				
Valitsemistasu määr*	1,2% aastas	1,2% aastas	1,2% aastas	1,2% aastas
Vähendatud valitsemistasu, mis kehtib perioodil 01.02.2024-31.01.2025**	0,93% aastas	0,93% aastas	0,93% aastas	0,70% aastas
Edukustasu määr***	Kuni 20% Fondi osaku puhasväärtuse muutuse indeksi ja sotsiaalmaksu pensionikindlustuse osa laekumise indeksi suhtelise muutuse positiivsest vahest, maksimaalselt 2% Fondi vara väärtusest.			Puudub
Muud kulud****	Vastavalt teenusepakkuja hinnakirjale, kokkuleppele või regulatsioonile.			
Fondi arvelt aastas makstavate tasude ja kulude ülempiir	3% Fondi varade aasta keskmisest turuväärtusest			
Fondivalitseja makstavad tasud ja kulud				
Fondivalitseja tasub depootasu kuni 0,05% aastas Fondi varade viimasest puhasväärtusest (lisandub käibemaks), arvestades miinimum depootasu 180 EUR (lisandub käibemaks) kuus, ning muud Fondi valitsemisega seotud tasud ja kulud, sealhulgas registritasu ja tagatistfondi seaduse alusel tehtavad pensionikaitse osafondi osamaksed.				

* Valitsemistasu arvestatakse vastava Fondi varade viimasest puhasväärtusest maha igapäevaselt ja makstakse välja kord kuus eelmisel kuul osutatud teenuste eest.

** Valitsemistasu vähendatakse vastavalt õigusaktidele kord kalendriaastas sõltuvalt Fondivalitseja valitsetavate kõigi kohustuslike pensionifondide vara väärtuse summast. Fondivalitseja võib omal äranägemisel valitsemistasu täiendavalt vähendada.

*** Edukustasu on fondivalitsejal õigus võtta, kui Fondi osaku puhasväärtuse kumulatiivne kasv ületab sotsiaalmaksu pensionikindlustuse osa laekumise kumulatiivset kasvu. Edukustasu arvestatakse kord aastas ning võetakse arvesse Fondi osaku 1. jaanuarile järgneva esimese tööpäeva puhasväärtuse kindlaksmääramisel.

**** Muude kulude all mõeldakse Fondi arvel Tingimuste punktides 7.1.2.-7.1.8. nimetatud Fondi arvel kaetavaid kulusid ja võetavaid tasusid.

Tehingud osakutega

Fondide osakuid saab osta (osakute väljalase), vahetada ja müüa (osakute tagasivõtmine).

Osaku väljalaske- ja tagasivõtmishind

Osaku väljalaskehind on osaku väljalaskmise või vahetuskorralduse täitmise hetkel Registripidajale teadaolev viimane osaku puhasväärtus. Fondivalitseja ei võta Fondide osakute väljalaskmisel väljalasketasu.

Osaku tagasivõtmishind on osaku tagasivõtmise või vahetuskorralduse täitmise hetkel Registripidajale teadaolev viimane osaku puhasväärtus, millest võib olla maha arvatud tagasivõtmistasu Prospektis nimetatud määras, v.a. seaduses sätestatud juhul.

Osakute omandamine

Osaku omandamiseks esitab investor Registri kontohaldurile (edaspidi Kontohaldur) või Registripidajale õigusaktidega ettenähtud vormis valikuavalduse. Valikuavalduse esitamise õigus tekib isikul tema 18-aastaseks saamisega. Seadusliku esindaja kirjalikul nõusolekul võib valikuavalduse esitada ka vähemalt 16-aastane isik. Prospektis ei ole kirjeldatud pensioni investeerimiskontoga seonduvat spetsiifikat, mis on krediidasutuse poolt osutatav teenus, vaid tehinguid Fondi osakutega.

Valikuavalduse esitamisega osakute omandamiseks kinnitab investor, et ta on avalduses nimetatud Fondi Tingimuste ja Prospektiga vajalikul määral tutvunud, nendega nõus ning kohustub neid järgima.

Valikuavalduse esitamisega kohustub investor tegema kohustusliku kogumispensionini makseid õigusaktides sätestatud tingimustel ja korras tema valitud pensionifondi.

Registripidajale või Kontohaldurile esitatud valikuavaldust ei saa tagasi võtta.

Registripidaja avab valikuavalduse alusel investorile temale kuuluvate pensionifondi osakute arvestamiseks pensionikonto.

Makse tasumise periood on kalendrikuu. Tööandja või muu seaduses sätestatud isik peab kohustusliku kogumispensionini sissemaksed kinni investorile makstavatelt tasudelt ja kannab need Maksu- ja Tolliameti pangakontole. Makse määr on vähimisi 2% investorile makstavatelt tasudelt, alates 1. jaanuarist 2025 vastavalt investorile valitud maksemäärale ka 4% või 6%. Maksu- ja Tolliamet kontrollib kinnipeetud maksete korrektsust ja edastab need Registripidajale. Investori valitud maksemäärale lisab Maksu- ja Tolliamet kohustuslikku pensionifondi sissemaks tegemiseks 4% investorile makstavalt palgalt ja seaduses sätestatud muudelt tasudelt.

Makse ja selle kohta käivate andmete laekumisel arvutab Registripidaja väljalaskehinna alusel investorile väljalastavate osakute koguse, mis kantakse investorile pensionikontole.

Maksemäära saab muuta kord aastas seaduses sätestatud korras.

Osakute omandamine füüsilisest isikust ettevõtja poolt

Füüsilisest isikust ettevõtja (FIE) puhul on makse tasumise periood kalendriaasta. Maksu- ja Tolliamet arvutab tuludeklaratsiooni alusel makse summa (vähimisi 2% FIE ettevõtlustulult, alates 1. jaanuarist 2025 vastavalt investorile valitud maksemäärale ka 4% või 6% FIE ettevõtlustulust) ning väljastab FIE-le maksuteate tasumisele kuuluva makse summa kohta hiljemalt sotsiaalmaksuga maksustamise perioodile järgneva aasta 1. septembriks. Maksemäära saab muuta kord aastas seaduses sätestatud korras.

Investori valitud maksemäärale lisaks arvestab ja kannab Maksu- ja Tolliamet FIE tasutud sotsiaalmaksust 4% FIE kogumispensionini makseks.

Füüsilisest isikust ettevõtja peab tasuma makse summa Maksu- ja Tolliameti pangakontole sotsiaalmaksuga maksustamise perioodile järgneva aasta 1. oktoobriks (s.t kord aastas). FIE pensionikontole laekuvad tema ettevõtlustulult arvestatud osakud üks kord aastas.

Osakute omandamine loosi teel

Kui isik, kes on kohustatud liituma kohustusliku kogumispensioniga, ei ole valikuavaldust esitanud, määrab Registripidaja talle pensionifondi loosi teel ja suunab sissemaksed sellesse pensionifondi.

Kui on alustatud sissemaksete tegemist Registripidaja määratud pensionifondi ja kohustatud isik esitab valikuavalduse, asendab Registripidaja loosi teel valitud pensionifondi valikuavalduses nimetatud pensionifondiga viivitamata, kuid mitte hiljem kui kolmandal pangapäeval Registripidaja poolt valikuavalduse vastuvõtmisest arvates.

Sissemaksed uude pensionifondi

Osakuomanik võib alustada sissemaksete tegemist uude pensionifondi, esitades selleks Kontohaldurile või Registripidajale uue valikuavalduse. Registripidaja asendab pensionifondi, kuhu osakuomanik teeb sissemakseid, uues valikuavalduses märgitud pensionifondiga viivitamata, kuid mitte hiljem kui kolmandal pangapäeval Registripidaja poolt valikuavalduse vastuvõtmisest arvates.

Kui lisaks sissemaksete tegemisele uude pensionifondi soovib osakuomanik vahetada ka juba olemasolevad pensionifondi osakud teise pensionifondi osakute vastu, peab osakuomanik esitama kaks avaldust:

- ühe sissemaksete tegemiseks uude pensionifondi
- teise pensionifondi osakute vahetamiseks

Osakute vahetamine

Osakuomanikul on õigus vahetada osakuid teise pensionifondi osakute vastu või nõuda kõigi osakute või osa nendest tagasivõtmisel saadud summa oma pensioni investeerimiskontole kandmist kuni kolm korda aastas. Osakuid vahetatakse 1. jaanuarile ja 1. maile järgneval esimesel pangapäeval ning 1. septembril või sellele järgneval pangapäeval, kui 1. september ei ole pangapäev.

Osakute vahetamiseks, fondi osakute tagasivõtmisel saadud summa oma pensioni investeerimiskontole kandmiseks või pensioni investeerimiskontol oleva raha eest pensionifondi osakuteks omandamiseks peab osakuomanik esitama Registripidajale või Kontohaldurile õigusaktidega ettenähtud vormis avalduse. Osakuomanik võib vahetada kõik talle kuuluvad osakud või osa nendest.

Nõuetele vastav avaldus peab olema esitatud ja avalduses nõutud andmed peavad olema Registripidajale laekunud hiljemalt:

- 30. novembril osakute vahetamiseks 1. jaanuarile järgneval esimesel pangapäeval;
- 31. märtsil osakute vahetamiseks 1. maile järgneval esimesel pangapäeval;
- 31. juulil osakute vahetamiseks 1. septembril või sellele järgneval esimesel pangapäeval, kui 1. september ei ole pangapäev.

Kuni ülaltoodud avalduse esitamise tähtpäevani võib osakuomanik oma avaldust muuta, esitades selleks uue avalduse.

Osakute vahetamise korral toimub ühe pensionifondi osakute tagasivõtmine ja teise pensionifondi osakute väljalaskmine. Vahetamise tulemusel omandab osakuomanik kohustusliku pensionifondi osakute tagasivõtmishinna eest vastava arvu teise kohustusliku pensionifondi osakuid. Teise pensionifondi osakute eest tasutakse sama päeva puhaskäätuse ulatuses. Osakute vahetamise korral osakuomanikele väljamakseid ei tehta.

Pensionifondi vahetamisega seotud arveldused korraldab Registripidaja koos Depositooriumiga.

Osakute tagasivõtmine ja väljamaksed

Osakuomanikul tekib õigus kohustusliku kogumispensioni väljamaksetele riikliku pensionikindlustuse seaduses sätestatud vanaduspensioniiikka jõudmisel või kuni 5 aastat enne seda. Kohustuslikust pensionifondist on isikul õigus väljamakseid saada ka juhul, kui tal ei ole veel tekkinud õigust kohustuslikule kogumispensionile.

Kogumispensioni saamiseks on osakuomanikul, kellel on õigus kohustuslikule kogumispensionile, järgnevad võimalused:

- sõlmida kindlustusandjaga pensionileping;
- leppida fondivalitsejaga kokku fondipension;
- taotleda ühekordset väljamakset fondist või pensioni investeerimiskontolt;
- saada pensionimakseid muudel kohaldatavates õigusaktides sätestatud viisidel.

Osakuomanikul, kellel ei ole veel tekkinud õigust kohustuslikule kogumispensionile, on õigus nõude kõigi osakute tagasivõtmist ning neile vastava summa ja kõigil pensioni investeerimiskontodel oleva raha väljamaksmist.

Väljamaksed pensionilepingu alusel

Kohustusliku kogumispensioni saamiseks sõlmib osakuomanik tema poolt valitud kindlustusandjaga pensionilepingu. Pensionilepingu sõlmimiseks esitab osakuomanik avalduse tema valitud kindlustusandjale.

Pensionilepingu alusel kohustub osakuomanik tasuma kindlustusandjale kindlustusmakse ning kindlustusandja kohustub tegema osakuomanikule kokkulepitud tingimustel ja korras pensionimakseid kuni tema surmani või lepingus kokkulepitud tähtpäevani. Kui kindlustusvõtja ei ole määranud teisiti, võetakse pensionilepingu sõlmimisel tagasi kõik osakuomanikule kuuluvad pensionifondide osakud ning neile vastava summa eest tehakse ühekordne kindlustusmakse osakuomaniku poolt valitud kindlustusandjale. Osakute tagasivõtmise ja raha kandmise pensionifondist kindlustusandjale korraldab Registripidaja.

Pensionilepingu alusel tehakse osakuomanikule pensionimakseid perioodiliselt vähemalt kord kolme kuu tagant kuni osakuomaniku surmani. Pensionimaksed on võrdse suurusega ning need võivad erineda üksnes tulenevalt kindlustusandja poolt jaotatavast tehnilisest kasumist, kui osakuomanik ja kindlustusandja ei lepi pensionilepingu sõlmimisel kokku pensionimaksede suurenemises.

Fondi osakute omandamisel pärast pensionilepingu sõlmimist on osakuomanikul vastavalt õigusaktidele ja Tingimustele õigus tasuda täiendav kindlustusmakse, sõlmida teine pensionileping, jätta osakud oma pensionikontole, leppida nende osas Fondivalitsejaga kokku fondipension või võtta raha ühekordse väljamaksena Fondist välja.

Väljamaksed fondipensioni alusel

Fondipensioni korral lepivad osakuomanik ja Fondivalitseja kokku millistel tingimustel tehakse osakuomanikule perioodilisi väljamakseid fondist kuni fondipensioni lõppemiseni. Pärast fondipensioni kokkuleppimist on osakuomanikul õigus õigusaktides sätestatud korras fondipension lõpetada, esitades selleks kontohaldurile või Registripidajale vormikohase avalduse.

Fondipension hõlmab kõiki kohustuslikke pensionifonde, mille osakuid osakuomanik omab. Osakuomanikule fondipensioni väljamakse tegemisel võetakse ettenähtud arv osakuid tagasi ning neile vastava summa eest tehakse väljamakse. Osakute tagasivõtmise ja osakuomanikule väljamakse tegemise korraldab Registripidaja. Fondipensioni kokkuleppimisel määratakse selle arvestuslik kestus aastates vastavalt õigusaktides sätestatule. Fondipensioni väljamaksede sagedus määratakse kuudes, kvartalites või pensioniaastates. Fondipensioni arvestuslik kestus väheneb fondipensioni kokkuleppimisest valitud sagedusele vastava perioodi möödumisel vastavalt ühe kuu, kvartali või pensioniaasta võrra. Pensioniaasta on üheaastane periood, mille arvestus algab fondipensioni puhul fondipensioni avalduse esitamise kuule järgneva kuu 1. kuupäeval.

Kui osakuomanikul on mitme pensionifondi osakuid, jaotatakse väljamakse tegemisel tagasivõtmisele kuuluv osakute arv eri pensionifondide vahel vastavalt igas pensionifondis osakuomanikule kuuluvate osakute arvu osakaalule, määrates nii osakud, mis võetakse väljamakse tegemisel tagasi igas pensionifondis. Fondipensioni väljamakse puhul korraldab registripidaja pensionifondi osakute tagasivõtmise. Väljamaksede tegemisel võetakse aluseks osaku puhasväärtus osakute tagasivõtmise päeval.

Fondipensioni väljamaksede aluseks olev osakute arv leitakse iga kord enne väljamakse tegemist, võttes arvesse kõiki osakuomaniku pensionikontol vahepeal aset leidnud muutusi (nii pensionifondide vahetamise kui täiendavalt omandatud osakutega kaasnevaid muutusi).

Ühekordne väljamakse isikule, kellel on õigus kohustuslikule kogumispensionile

Osakuomanikul, kes on jõudnud õigusaktidega sätestatud vanusesse, on õigus nõuda kõigi osakute või neist osa² tagasivõtmist ning neile vastava summa korraga väljamaksmist. Kohustusliku pensionifondi osakute tagasivõtmise korraldab Registripidaja. Ühekordse väljamakse tegemisel võetakse aluseks osaku puhasväärtus osakute tagasivõtmise päeval.

Pensionikontole jäänud osakute ja pärast ühekordse väljamakse saamist omandatud osakute tagasivõtmiseks on osakuomanikul õigus esitada kas uus avaldus ühekordse väljamakse saamiseks või leppida kokku fondipension või sõlmida pensionileping.

Ühekordne väljamakse isikule, kellel ei ole veel õigust kohustuslikule kogumispensionile

---

² Nimetatud õigus tekkis alates 1. jaanuarist 2022.

Osakuomanik, kellel ei ole veel tekkinud õigust kohustuslikule kogumispensionile või õigusaktides sätestatud alustel kohustuslikule kogumispensionile, saab nõuda kõigi osakute tagasivõtmist ning neile vastava summa ja/või kõigil pensioni investeerimiskontodel oleva raha väljamaksmist kuni kaks korda kogumisperiodi jooksul. Osakud võetakse tagasi ning neile vastav summa ja/või pensioni investeerimiskontodel olev raha makstakse välja jaanuaris, mais või septembris. Väljamakse tehakse hiljemalt:

- (i) 20. jaanuaril, kui vastav avaldus on esitatud ja avalduses märgitud andmed registripidajale laekunud hiljemalt 31. juulil;
- (ii) (ii) 20. mail, kui vastav avaldus on esitatud ja avalduses märgitud andmed registripidajale laekunud hiljemalt 30. novembril;
- (iii) (iii) 20. septembril, kui vastav avaldus on esitatud ja avalduses märgitud andmed registripidajale laekunud hiljemalt 31. märtsil.

Raha väljavõtmisega lõpetab isik ka maksete tegemise kohustuslikku kogumispensionisse. Maksete tegemine lõpeb väljamakse tegemisele eelnenud kuu seisuga. Isikul, kellel ei ole veel tekkinud õigust kohustuslikule kogumispensionile, on õigus teist korda nõuda väljamakse tegemist, kui pärast eelmist raha väljavõtmist on tema makse tasumise kohustuse tekkimisest möödunud vähemalt kümme aastat.

Osakute tagasivõtmise peatamine

Finantsinspektsiooni loal võib Fondivalitseja peatada osakute tagasivõtmise ja raha väljamaksmise kuni kolmeks kuuks investeerimisfondide seaduses ettenähtud juhtudel.

Teate osakute tagasivõtmise peatamise kohta avaldab Fondivalitseja viivitamata Veebilehel. Ajal, mil Fondi osakute tagasivõtmine on peatatud, võib Fondi osakuid välja lasta üksnes Fondivalitseja enda poolt osakute omandamiseks ning osakuomanikele tekitatud kahju hüvitamiseks.

Osakute pärimine

Osakud on päritavad. Osakuomaniku surma korral lähevad Fondi osakud üle pärijale. Pärijal on õigus kanda päritud osakud oma pensionikontole või võtta tagasi kogumispensionide seaduses sätestatud tingimustel ja korras. Registripidaja tunnistab pärandvara hulka kuuluvad osakud omal algatusel kehtetuks, kui pärast kümne aasta möödumist pärandi avanemisest ei ole osakuid tagasi võetud ega pärija pensionikontole kantud.

Kehtetuks tunnistatud osakutest tulenevad õigused ja kohustused loetakse lõppenuks ning osakutele vastav raha jääb Fondi.

Osakute kandmiseks oma pensionikontole või nende tagasivõtmiseks esitab pärija Registripidajale Kontohalduri vahendusel kogumispensionide seaduses sätestatud nõuetele vastava avalduse.

Päritud Fondi osakute tagasivõtmise või kandmise pärija pensionikontole korraldab Registripidaja kolme pangapäeva jooksul pärija nõuetekohase avalduse saamisest arvates. Fondi osakute tagasivõtmisel teeb Fondi osaku pärijale väljamakse Registripidaja.

Alates 01.01.2014 on pankrotihalduril õigus pärandvara pankroti korral kohustusliku kogumispensionide osakud rahas välja võtta. Vastavad dokumendid ja avalduse esitab pankrotihaldur otse Registripidajale.

Maksustamine

Fondi maksustamine

Fondi tulu või kasumit Fondi tasandil Eestis ei maksustata.

Osakuomanike maksustamine

Sissemaksed Fondi, mis peetakse kinni palgast ja muudelt tasudelt, arvatakse maksustatavast tulust maha, s.t seda ei maksustata tulumaksuga.

Fondi osaku vahetamist teise kohustusliku pensionifondi osaku vastu ja osaku tagasivõtmist kogumispensionide kindlustuslepingu (pensionilepingu) sõlmimiseks ei maksustata.

Kogumispensionide kindlustuslepingut (pensionilepingut) ega pensionifondi osakut ei käsitleta tulumaksustamisel finantsvarana ning nendelt saadud tulude maksustamist ei ole võimalik edasi lükata.

Tulumaksuga maksustatakse kohustuslikust pensionifondist osakuomanikule, osakuomaniku pärijale, samuti kogumispensionide seaduses sätestatud pensionilepingu alusel kindlustusvõtjale, kindlustatud isikule ja soodustatud isikule tehtavad väljamaksed. Seega kui osakuomanik jõuab vanaduspensioniiikka, maksustatakse kohustusliku kogumispensioni väljamaksed koos riikliku (nn I samba) pensioniga. Pensioni saaval residendist osakuomanikul on õigus arvata oma maksustatavast tulust lisaks maksuvabale tulule maha ka seaduses sätestatud täiendav maksuvaba tulu EEA lepinguriigi seaduste alusel makstava pensioni, EEA lepinguriigi õigusaktides sätestatud kohustusliku kogumispensioni või sotsiaalkindlustuslepingu alusel makstava pensioni summa seadusega lubatud ulatuses. Tulenevalt tulumaksuseadusest võib Fondist tehtud väljamaksete maksustamine sõltuda nii väljamakse tegemise viisist kui ka investori isikust (nt juhul kui väljamakse tegemine toimub investorile, kellel on õigusaktidest tulenevalt tekkinud õigus kohustuslikule kogumispensionile või investorile, kellel ei ole veel õigust kohustuslikule kogumispensionile). Mahaarvamisi ületav summa maksustatakse seaduses sätestatud tulumaksumääraga.

Maksustamist puudutavad õigusaktid ning neist lähtuv investori maksustamine võivad ajas muutuda. Kohaldatavast maksusüsteemist üksikasjaliku ülevaate saamiseks on osakuomanikel soovitatav konsulteerida maksuspetsialistiga.

Pärijate maksustamine

Pärijale osakute tagasivõtmisel tehtavad väljamaksed maksustatakse seaduses sätestatud tulumaksumääraga. Osakute kandmine pärija pensionikontole ei ole maksustatav.

Fondidega seotud teabe avalikustamine

Fondivalitseja asukohas ja Veebilehel saab tutvuda järgmiste andmete ja dokumentidega:

- 1) Prospekt ja põhiteave,
- 2) Tingimused,
- 3) Fondi viimane aastaaruanne,
- 4) Fondi viimane investeeringute aruanne,
- 5) Fondivalitseja sisereeglid puhasväärtuse määramise kohta,
- 6) Andmed Fondivalitseja osaluse suuruse kohta Fondis,
- 7) Fondivalitseja kontaktandmed,
- 8) Fondi nimel investeerimisotsuseid tegeva isiku nimi,
- 9) Muud dokumendid, mille kättesaadavaks tegemise kohtustus on Fondivalitsejal tulenevalt õigusaktidest .

Soovi korral saavad osakuomanikud punktides 1-4 nimetatud dokumentidest tasuta ära kirja.

Fondide investeeringute aruannete periood on 1 kuu ning investeeringute aruanne avalikustatakse aruandeperioodile järgneva kuu 15. kuupäevaks.

Fondivalitseja avaldab igal pangapäeval Fondi osaku puhasväärtuse ning osaku väljalaske- ja tagasivõtmishinna Veebilehel.

Fondivalitseja osalust Fondis, valitsetavate fondide (sealhulgas Fondide) tegevust või finantsseisundit või osaku puhasväärtuse kujunemist oluliselt mõjutavate asjaolude ilmnemisel avaldatakse vastav teave viivitamata Veebilehel.

Fondide Tingimuste ja Prospekti muutmise

Fondivalitseja võib muuta Tingimusi ja Prospekti. Muudetud Tingimused või Prospekt esitatakse Finantsinspeksioonile või kooskõlastatakse Finantsinspeksiooniga.

Seadusega nõutavad teated, muudetud Tingimused ja Prospekt avaldatakse Veebilehel.

Fondi likvideerimine

Fondi likvideerimise otsustab Fondivalitseja juhatus või deponitoorium, kui Fondi valitsemine on õigusaktides sätestatud põhjustel üle läinud deponitooriumile. Fondi likvideerimise võib otsustada üksnes juhul, kui Fondi valitsemise üleandmine teisele fondivalitsejale IFS-s sätestatud korras ei ole

olnud võimalik. Fond lõpetatakse likvideerimismenetlusega ning selleks peab Fondivalitseja või muu õigusaktides nimetatud isik taotlema Finantsinspeksioonilt likvideerimisloa. Fondivalitseja avaldab viivitamata pärast likvideerimisloa andmise otsusest teadasaamist teate Fondi likvideerimise kohta Fondivalitseja veebilehel. Fondi likvideerimisel võõrandab likvideerija võimalikult kiiresti ja osakuomanike huvisid järgides Fondi vara, nõuab sisse Fondi võlad ja rahuldab Fondi võlausaldajate nõuded. Likvideerimisteate avaldamisele järgnevalt päevast alates peatatakse Fondi osakute väljalase ja tagasivõtmine ning samast päevast alates võib osakuomanikele väljamakseid teha vaid Fondi järelejäänud vara jagamiseks osakuomanike vahel õigusaktides sätestatud korras. Fondi likvideerimise käigus võib Fondi arvel teha üksnes tehinguid, mis on vajalikud Fondi likvideerimiseks. Fondi likvideerimisel omandab investor õigusaktides sätestatud tingimustel ja korras likvideerimisel järele jäänud raha jaotamisel tema osale vastava arvu uue kohustusliku pensionifondi osakuid või kantakse õigusaktides sätestatud tingimustel investori osa tema pensioni investeerimiskontole.

Fondivalitseja

Üldandmed

Fonde valitseb Luminor Pensions Estonia AS, asukoht Liivalaia 45, Tallinn 10145, Eesti. Fondivalitseja on aktsiaselts, mis registreeriti äriregistris 13. veebruaril 2008. Fondivalitsejale on Finantsinspeksiooni poolt 09.07.2008 väljastatud pensionifondide valitsemise tähtajatu tegevusluba. Fondivalitseja üle teostab järelevalvet Finantsinspeksioon. Fondivalitseja 100% aktsiate omanik on Luminor Bank AS. Fondivalitseja aktsiakapitali suurus on 3 000 000 eurot. Luminor Pensions Estonia AS valitseb lisaks käesolevatele aktiivselt juhitud kohustusliku kogumispensioni Fondidele ühte passiivselt juhitud kohustuslikku kogumispensioni fondi (Luminor Indeks Pensionifond) ning kolme täiendava kogumispensioni Fondi (aktiivselt juhitud Luminor Tulevik 16-50 Pensionifond ja Luminor Tulevik 55+ Pensionifond ning passiivselt juhitud Luminor Jätksuutlik Tulevik 50-55 Indeks Pensionifond).

Nõukogu liikmed:

Jelena Güte – nõukogu esinaine, Luminor Bank AS grupi finantsosakonna juht.

Zane Kotāne – nõukogu liige, Luminor Bank AS nõukogu liige.

Gita Juršāne – nõukogu liige, Luminor Bank AS jaepanganduse ja investeringute juriidilise osakonna juht.

Heikki Koskinen – nõukogu liige, Luminor Group AB tresoori juht.

Juhatuse liikmed:

Atis Krūmiņš – juhatuse esimees, Luminor Pensions Balti regiooni juht.

Vidas Turavičius – juhatuse liige, vastavuskontrolli juht.

Artjom Saia – juhatuse liige, riskijuht.

Tea Rööp - juhatuse liige, pearaamatupidaja.

Tasustamine

Fondivalitseja tasustamise põhimõtted on reguleeritud Fondivalitseja sise-eeskirjadega ning lisaks Fondivalitseja konsolideerimisgrupi tasustamispoliitika asjakohaste punktidega. Tasu ja soodustuste põhimõtete kehtestamine kuulub Fondivalitseja nõukogu pädevusse. Fondivalitseja töötajate töötasu koosneb põhitasust ning muutuvtasust. Töötasu on kujundatud turutingimusi arvestades. Tasustamise põhimõtete kirjeldus on esitatud Veebilehel. Investori taotluse korral tehakse tasustamise põhimõtete kirjeldus tasuta kättesaadavaks paberil.

Fondivalitseja õigused ja kohustused Fondi vara valitsemisel

Fondivalitsejal on õigus Fondi vara käsutada, kasutada ja vallata ning muud Fondi juhtimiseks vajalikud õigused. Fondivalitseja teeb Fondi varaga tehinguid (sh investeerib Fondi vara) oma nimel ja Fondi arvel. Fondivalitseja hangib piisavat teavet vara kohta, mida ta Fondi arvel kavatses omandada või on omandanud, jälgib selle emitendi finantsmajanduslikku olukorda, kelle väärtpapereid ta Fondi arvel kavatses omandada või on omandanud, ja hangib piisavat teavet selle isiku maksejõulisuse kohta, kellega Fondi arvel tehinguid tehakse.

Fondivalitseja valitseb Fondi vara lahus Fondivalitseja enda varast ja teiste tema valitsetavate fondide varadest ja varakogumitest. Fondi vara ei kuulu Fondivalitseja pankrotivara hulka ja selle arvel ei saa rahuldada Fondivalitseja võlausaldajate nõudeid.

Fondivalitsejal on õigus ja kohustus esitada oma nimel osakuomanike või Fondi nõudeid Depositooriumi või kolmandate isikute vastu, kui nimetatud nõuete esitamata jätmine toob Fondile või osakuomanikele kaasa või võib kaasa tuua olulise kahju tekkimise. Fondivalitseja ei ole kohustatud esitama nimetatud nõudeid, kui Fond või osakuomanikud on nõuded juba esitanud.

Fondivalitseja ülesannete edasiandmine

Fondivalitsejal on õigus oma kohustuste paremaks täitmiseks anda kolmandatele isikutele edasi Fondide valitsemisega seotud järgimisi ülesandeid:

- Fondi vara investeerimine ja sellega seotud riskide juhtimine;
- Fondi administreerimine;
- Fondi pakkumine.

Ülesannete edasiandmine kolmandatele isikutele ei vabasta Fondivalitsejat vastutusest seoses Fondi valitsemisega.

Fondivalitseja on andnud kolmandatele isikutele edasi järgmised ülesanded:

Ülesanne	Kolmas isik
Fondi pakkumine	Luminor Bank AS registrinumber 11315936, Liivalaia 45, 10145 Tallinn; allub Finantsinspektsiooni järelevalvele. Heads Up Eesti OÜ, registrinumber 12407876, Valge 12-5, 11413 Tallinn ³
Osakuomanikele vajaliku teabe edastamine ja muu klienditeenindus, sh investorite kaebuste lahendamine	Luminor Bank AS (koostöös Fondivalitsejaga)
Siseaudit	Luminor Bank AS
Vastavuskontroll, rahapesu ja finantskuritegevuse tõkestamine	Luminor Bank AS
Fondi vara puhasväärtuse määramisega otseselt seotud tegevus	FA Solutions Oy, äriregistrikoodiga 1563071-8. Aadress: Fredrikinkatu 51-53, 00100 Helsingi, Soome

Depositoorium ja Registripidaja

Fondi Depositoorium on Luminor Bank AS, registrikood 11315936, asukoht Liivalaia 45, Tallinn. Luminor Bank AS asutati 01.10.2017 ning tal on tähtajatu krediidasutuse tegevusluba nr 4.1-1/54, mis väljastati 01. augustil 2012. Depositooriumi üle teostab järelevalvet Finantsinspektsioon.

³ Luminor Bank AS-il on fondivalitseja nõusolekul õigus kaasata Heads Up Eesti OÜ-d ja tema agente fondi pakkumisse.

Depositooriumi tegevus

Depositoorium hoiab Fondi vara ja täidab muid õigusaktidega talle antud ülesandeid sh jälgib, et fondivalitseja sõlmitud lepingud on kooskõlas õigusaktide ning fondi alusdokumendiga. Depositoorium rakendab oma kohustuste täitmisel nõutavat hoolsust ning teeb kõik mõistlikult vajaliku, et tagada osakuomanike huvide kaitse.

Depositoorium võib vastavalt depoolepingule anda vara hoidmisega seotud ülesandeid edasi kolmandatele isikutele. Selliseid kolmandaid isikuid valides ja ka edaspidi rakendab depositoorium vajalikku hoolsust, et tagada sellise kolmanda isiku usaldusväärsus ning veenduda, et sellise kolmanda isiku organisatsiooniline ja tehniline tase ning finantsseisund on küllaldased, et täita oma lepingujärgseid kohustusi.

Isikute nimekiri, kellele Depositoorium on vara hoidmise ülesandeid edasi andnud:

1. Euroclear Bank SA/NV
2. Citibank N.A.

Fondi vara hoidmisel kolmandate isikute juures vastutab Depositoorium Fondi osakuomanikele tekitatud otsese varalise kahju eest, kui Depositoorium ei ole Fondi vara hoidvate kolmandate isikute valikul rakendanud vajalikku hoolsust või on tahtlikult oma kohustused täitmata jätnud.

Luminor Bank AS võib lisaks depooteenusele osutada Fondile või Fondivalitsejale teisi teenuseid, mille tagajärjel võivad tekkida potentsiaalsed huvide konfliktid Luminor Bank AS erinevate üksuste vahel. Depositoorium ja Fondivalitseja kuuluvad samasse konsolideerimisgruppi ja sellisel juhul võib huvide konflikt tekkida Depositooriumi ja Fondide vahel.

Depositooriumil on kohustus rakendada võimalike huvide konfliktide tuvastamiseks ja maandamiseks vajalikke meetmeid, mille eesmärgiks on viia huvide konfliktide risk miinimumini. Sellisteks meetmeteks on muuhulgas selliste tegevusvaldkondade eraldamine, mille vahel võib huvide konflikt tekkida, konfidentsiaalset infot hõlmavate tegevuste konfidentsiaalsuse tagamine, sise-eeskirjade kehtestamine, millega tagatakse, et töötajad ei saaks pangas töötamisest isiklikku kasu klientide arvel, töötajate kohustus alati pidada silmas kliendi huve. Depositooriumi sise-eeskirjades kirjeldatakse erinevaid potentsiaalseid huvide konflikte ja sätestatakse, kuidas huvide konfliktide puhul käituda, et need ei avaldaks negatiivset mõju klientidele.

Fondi osakuomaniku taotlusel esitab Depositoorium talle ajakohastatud teabe depooteenuste osutamisel tekkida võivate huvide konfliktide ning kolmandate isikute kohta, kellele Depositooriumi on varade hoidmise ülesanded edasi andnud.

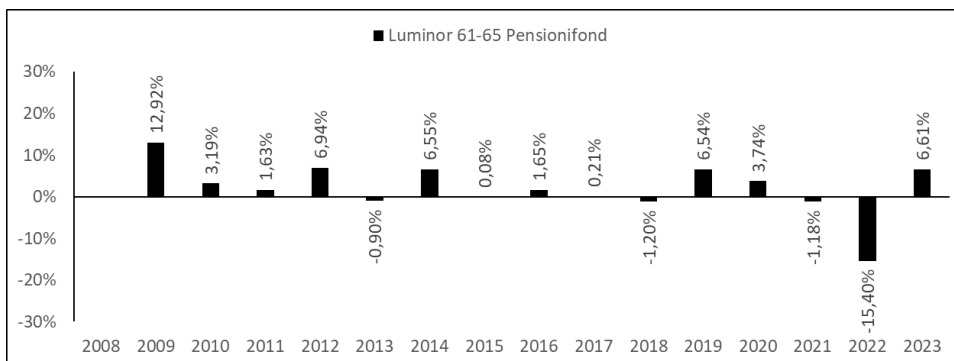
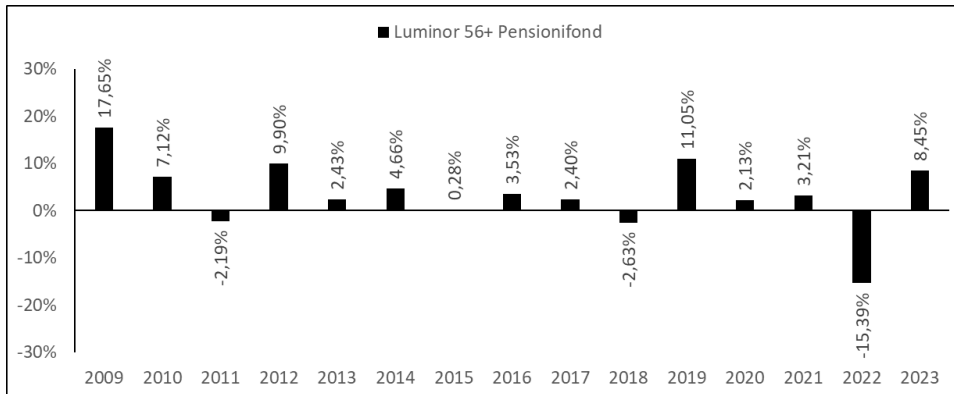
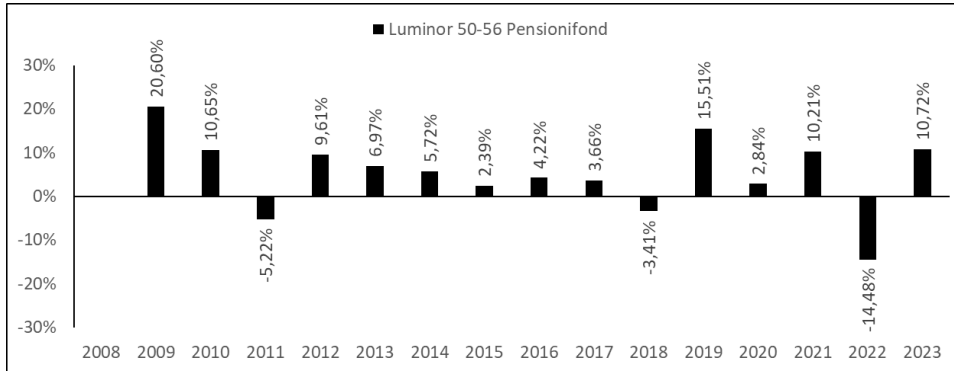
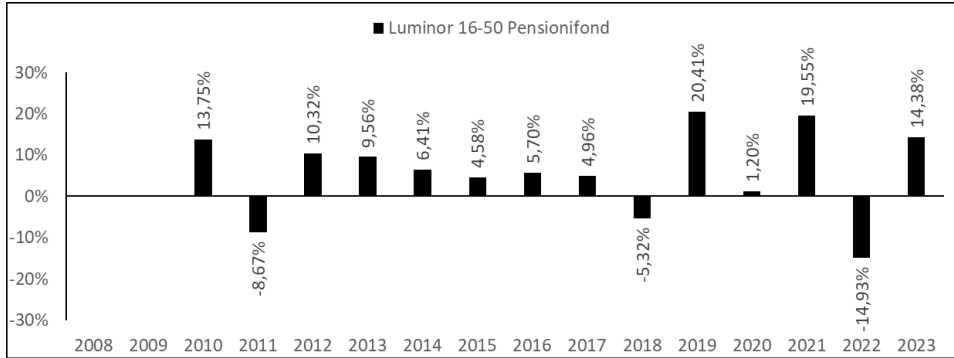
Registripidaja

Registripidaja registreerib Fondi osakutega tehtavad toimingud (sh osakute väljalase ja tagasivõtmine) õigusaktidega sätestatud korras elektrooniliselt peetavas pensioniregistris. Tehingud Fondi osakutega on täpsemalt kirjeldatud peatükis "Tehingud osakutega".

Lisa

Eelmiste perioodide tootlus

Fondide eelmiste perioodide aastatootlus

Luminor 16-50 Pensionifond käivitati (algas osakute pakkumine) 07.09.2009
 Luminor 50-56 Pensionifond käivitati 15.09.2008
 Luminor 56+ Pensionifond käivitati 15.09.2008
 Luminor 61-65 Pensionifond käivitati 15.09.2008

Tootlused on arvatud kalendriaasta kohta Fondi osaku puhasväärtuse alusel.

Keskised kumulatiivsed tootlused viimasel 2, 3, 5 ja 8 kalendriaastal ning alates Fondide käivitamisest seisuga 31.12.2023 (aasta baasil).

	2022-2023 2 aastat	2021-2023 3 aastat	2019-2023 5 aastat	2016-2023 8 aastat	Alates käivitamisest
Luminor 16-50 Pensionifond	-1,36 %	5,17 %	7,23 %	5,10 %	5,29 %
Luminor 50-56 Pensionifond	-2,69 %	1,43 %	4,39%	3,27 %	5,09 %
Luminor 56+ Pensionifond	-4,21 %	-1,80 %	1,44 %	1,30 %	3,33%
Luminor 61-65 Pensionifond	-5,03 %	-3,76%	-0,30 %	-0,11 %	1,98 %

Fondi eelmiste perioodide tootlus ei tähenda lubadust ega viidet Fondi järgmiste perioodide tootluse kohta. Investeeringud Fondi võivad osakuomanikule tuua nii kasumit kui kahjumit ning Fondi investeeritud rahasumma väärtuse säilimine ei ole garanteeritud.